

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/160/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

414/2015. (XI. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos¹** 2014. március 23-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2015. november 26-án megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapest (...) kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, illetve az alapjog sérelem nem megállapítható.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2015. március 23-án, a Testület panaszirodáján előzményként előadta, hogy 2014. áprilisa óta folyamatosan bántalmazták, ezzel kapcsolatban többször panasszal élt a budapesti kapitányságon és az ORFK-n is.

A konkrét panaszát illetően a panaszos előadta, hogy 2015. március 18-án este bement a (...) kapitányságra és bántalmazták, megverték. A bántalmazásról a panaszos látjelentést csatolt. A rendőrségről mentők vitték el a panaszost. A rendőrség épületébe bezárták a panaszost és onnan hívta a panaszos a segélyhívót és azért jöttek a mentők. 2015. március 19-én a panaszos bejelentést tett a rendőrségen, hogy újra bántalmazták, de ezt követően csak két óra elteltével értek ki a járőrök. A panaszos sérelmezi a rendőrök hangnemét és bánásmódját, illetve hogy a panaszost bántalmazó

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

személyt nem igazoltatták, nem vonták intézkedés alá. A március 18. és 19-i intézkedésről a panaszos rendelkezik hangfelvétellel, amelyet utólag fog megküldeni a Testületnek.

A panaszos az ügyében született állásfoglalás anonimizálva történő közzétételéhez és az eljárás áttételéhez hozzájárult.

A panaszos mellékelt bizonyos orvosi dokumentumokat, amelyek álláspontja szerint azt támasztják alá, hogy a rendőrség bántalmazta. Az orvosi iratok részletes ismertetésétől a Testület jelen állásfoglalás III/A rész 3) pontjában foglaltak okán.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás alaposabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőri szervtől, valamint megküldeni kérte az üggyel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) M. K. r. ezds., a sérelmezett intézkedést foganatosító rendőrkapitányság vezetője a Testület megkeresésére 2015. április 7-én adott válaszában az alábbiaktól számolt be.

A Testület rendelkezésére álló rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos 2015. március 18-án 20 óra 35 perckor személyesen érkezett a rendőrkapitányság épületébe. A kapitányság épületében várakozó panaszost a készenléti csoportvezető hívta be az irodájába, és megkérdezte, hogy mi a panasza. Egy idő után a panaszos elkezdett üvöltözni, ekkor a szomszédos irodából átment rendőr és készenléti csoportvezető kérésére a karjánál fogva kikísérte a panaszost az aulába, amíg a panaszos megnyugszik, de a panaszos folytatta az ordibálást, olyan hangos volt, hogy többen lementek az aulába. A panaszos továbbra is magából kikelve üvöltözött és diktafonnal rögzítette saját hangját, amely szerint többen ütik. Ennek az eseménynek egy az aulában tartózkodó polgári személy is szemtanúja volt. Tekintettel arra, hogy a panaszos közel egy óráig minősíthetetlenül viselkedett mentőt hívtak, megállapították, hogy sérülés nincs rajta és kórházba szállították további vizsgálatokra. 21 óra 30 perckor került sor a biztonsági intézkedés foganatosítására.

2) A biztonsági intézkedés alkalmazásáról készült jelentés szerint:

A biztonsági intézkedést foganatosító rendőrök 2015. március 18-án 21 óra 10 perckor jelentek meg az intézkedés helyszínén, a rendőrkapitányságon. A panaszos 20 óra 35 perckor jelent meg a kapitányságon. A bejelentése során a szolgálatirányító parancsnok észlelte, hogy a panaszos kikelve magából ordít, zavartan beszél, és valótlan dolgokat állít. Ezt követően ismerve a panaszos pszichiátriai problémáit értesítették az OMSZ munkatársait. Az intézkedő rendőrök helyszínre érkezésekor azt észlelték, hogy a panaszos egy diktafonnal a kezében azt állítja, hogy őt most éppen a rendőrök ütlegelik és rugdossák. A helyszínre 21 óra 17 perckor érkeztek meg a mentők. Az elsődleges vizsgálatok elvégzése után közölték, hogy a panaszoson sérülés nem látható, de zavartsága miatt további orvosi ellátás véget kórházba szállítják.

3) A 2015. március 18-án N.-K. E. r. örgy. KCSV által készített hivatalos feljegyzés tanúsága szerint

20:35 órakor megjelent a hatóság épületében megjelent a panaszos, aki előadta, hogy őt ismert személy bántalmazza mindennap, aki ellen hatóságunknál már korábban feljelentéssel élt, több eljárás is folyamatban van. Az utolsó feljelentése 2015. 03. 15.-n kelt.

A panaszos elmondta, hogy hatóságunk semmit sem tesz a bántalmazásai megszüntetése érdekében, folyamatos rettegésben él, állandóan bűncselekmény áldozata. A panaszos ezt követően orvosi papírjait mutatta meg, melyeken a bántalmazások tételesen, kronológiai sorrendben szerepelnek.

A feljegyzést készítő közölte vele, hogy a már folyamatban lévő eljárás során tárgyi bizonyítási eszközként fel tudja használni ezeket az orvosi iratokat, majd tájékoztatta, hogy amennyiben nem érzi biztonságban magát, úgy azonnal értesítse a segélyhívón keresztül a rendőrséget, és rendőri segítséget küldenek. Ezzel a bejelentő biztonságérzetét kívánta megerősíteni.

A panaszos ezt követően minősíthetetlen hangnemben elkezdett üvölni, hogy semmit sem csinál a rendőrség, senki nem foglalkozik az ügyével, és hogy mindenkit fel fog jelenteni holnap, mert őt mindenki - köztük a vele szemben intézkedő rendőrök is - folyamatosan bántalmazzák - ütik, rugdossák, és leköpi. Ezt követően rendre a feljegyzést készítő utasította, felszólította, hogy ezt hagyja abba, és foglaljon helyet kint, amíg megnyugszik. A panaszos megállt az asztal előtt, és a feljegyzést készítő fejétől kb. 40 cm-re üvöltözött vele, hogy ő nem foglalkozik vele, ő bűncselekmény áldozata, és fel fogja jelenteni.

A hangoskodásra a szomszéd irodából megjelent V. Sz. r.ftzls. szolgálatirányító, akinek a feljegyzést készítő kérte a segítségét, hogy kísérelje ki az irodából a panaszost, aki továbbra is minősíthetetlen hangnemben, fejhangon üvöltött.

V. Sz. r.ftzls megkérte a panaszost, hogy hagyja el az irodát, és megfogta a felkarját, hogy kikísérje, mire ő kirántotta a karját, és üvöltözött, hogy ne rángassák, és ne bántalmazzák. A panaszos viselkedését úgy ítéli meg a feljegyzést készítő, hogy orvosi beavatkozást igényel, ezért mentőt kért hozzá. Erről külön jelentés készült, biztonsági intézkedés alkalmazásáról. Amint a panaszos meghallotta, hogy mentőt kérnek, úgy elkezdett üvölni, hogy még az. emeltről is lejöttek a kollégák, mert azt hitték, hogy nagy baj van.

A panaszos az aulában továbbra is üvöltött - egy diktafont tartott a kezében- hogy őt ne bántsák, haza akar menni, én megakadályozom a személyes szabadságában, bántalmazták, ütötték és rugdosták, továbbá két férfi is bántalmazta őt. A feljegyzést készítő megjegyezni kívánja, hogy az aulában tartózkodott V. B. B., aki a panaszos viselkedésének szem-, és fültanúja volt. A panaszos az aulában majd 1 órán keresztül üvöltözött minősíthetetlen hangnemben, hogy őt rendszeresen megalázzák és bántalmazzák itt a rendőrségen, majd mobiltelefonjáról bejelentést tett a segélyhívóra. A rendőrség munkatársa határozottan kijelenti, hogy sem ő, sem pedig a kollégái semmilyen módon nem bántalmazták a panaszost. Az elmúlt időben nevezett szinte mindennap bejelentést tett arról, hogy őt bántalmazták. A panaszos vakságot és siketséget szimulál, tévképzete van, ezért véleményem szerint szükséges lenne a gondnokság alá helyezésének indítványozása.

4) A panaszban sérelmezett intézkedésről készült küldési napló tanúsága szerint 2015. március 19-én 15 óra 51 perckor érkezett segélyhívás, ami szerint a szoláriumnál, ahol tartózkodik két nő fenyegeti őt és ordítanak vele. A bejelentés megtételét követően elindította járőrét, azok 16 óra 20 perckor kikerkeztek a helyszínre, ahol azonban nem találták a panaszost és a panaszos visszahívása

nem vezetett sikerre. A rendőrök ezt követően adatolás végett bementek abba a szoláriumba, ahonnan a panaszos a bántalmazást sérelmezte. A rendőrök megállapítása szerint a bejelentés valótlan volt, további intézkedésre okot adó körülményt nem tapasztaltak. Az intézkedést 16 óra 33 perckor befejezték.

Ezt követően a küldési napló tanúsága szerint a panaszos 2015. március 19-én 16 óra 31 perckor bejelentést tett, amelyben arról számolt be, hogy az előző bejelentésekor intézkedő rendőrök megalázták, nem volt megelégedve az intézkedéssel, a kezelő tájékoztatta a panaszost panaszjogáról.

A panaszos a küldési napló szerint 2015. március 19-én 20 óra 45 perckor tette meg harmadik bejelentését, amely szerint egy fekete hajú nő az első bejelentésben említett szolárium alkalmazottja megtámadta a panaszost, a panaszos nem tud hazamenni. A kikerkező rendőrök nem találták a panaszost.

A rendőrség mellékelte a fentebb leírt első két bejelentés hangfelvételét, a felvételeken nem tapasztalható olyan hangnem a kezelő részéről, ami alkalmas lenne a panaszos emberi méltóságának sérelmére. A továbbiakban a felvételek részletes ismertetésétől a Testület eltekint, mivel a fent leírtakkal mindenben megegyező tartalmúak a felvételek.

III.

1) A Testület megkereséssel élt az ügyben, a 2015. március 18-i események vonatkozásában, a rendőrség által megjelölt szemtanú felé, hogy nyilatkozzon az általa látott eseményekről. V. B. B. tanú 2015. május 26-án tett nyilatkozata szerint

2015. március 18.-án úgy 20. órától 21. óráig a rendőrkapitányság épületében tartózkodott 22 éves lányával, mivel a délután folyamán a gépjárműről a hatósági jelzéseket eltulajdonították.

A tanú úgy nyilatkozott, hogy perben, haragban, rokoni viszonyban vagy bármilyen egyéb kapcsolatban nem áll a panaszossal, vagy az intézkedést fogyanatosító rendőrökkel.

A tanú úgy nyilatkozott továbbá, hogy szemtanúja volt egy ott tartózkodó hölgy – a panaszos - viselkedésének, mellyel a hatóság munkáját nem hogy segítené, hanem hátráltatta a ténylegesen segítségre szoruló emberekkel való foglalkozást. Felháborító módon viselkedett, megkérdőjelezve, hogy egyáltalán szellemileg beszámítható állapotban volt-e.

A panaszos fel-alá járkált miközben diktafonba beszélt mindenféle olyan dolgot, ami nem volt igaz, közben türelmetlen volt és egyre hergelte magát, majd amikor sorra került behívták. Már kintről hallani lehetett, hogy kiabál a szobában, lekezelően az ügyintézővel, agresszív volt.

A panaszost felszólította az ügyintéző, hogy menjen ki a szobából kint várakozva, mert mentőt hívott hozzá, melleleg tényleg úgy viselkedett, mint egy pszichiátriából szabadult beteg. Ő lökdöste a rendőröket közben kiabált a diktafonjába, hogy hagyják békén és ne bántás, holott nem bántották, inkább ő verekedett.

A rendőrök magatartására vonatkozólag azt lehet mondani, hogy amennyire lehetett tolerancia volt a legfőbb magatartásforma, melyet az intézkedő rendőrök tanúsítottak, megpróbáltak vele normális hangnemben beszélni, de csak őrjöngött így hangosabban is próbálták lenyugtatni.

A tanú nem látta testi kényszer alkalmazását és ameddig ott volt nem alkalmaztak testi kényszert a rendőrök. Amikor ütlegelte őket a panaszos, akkor védték magukat illetve karjánál fogva próbálták kitéssékelni a folyosóra.

IV.

A Testület a panaszbejelentésről felvett jegyzőkönyv és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) és a 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, és az abból levezethető testi integritáshoz való alapvető jogát, illetve a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

A Testület indokoltan látta a 2015. március 18-i és 2015. március 19-én foganatosított rendőri intézkedéseket külön-külön egyedileg vizsgálni, ezért jelen állásfoglalás IV/A része az 2015. március 18-i intézkedés, jelen állásfoglalás IV/B része 2015. március 19-én foganatosított rendőri intézkedés vizsgálata során tett megállapításokat tartalmazza.

A)

1) A Testület elsőként az eljáró rendőrök intézkedési kötelezettségét vizsgálta.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése a rendőr intézkedési kötelezettségéről rendelkezik. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A panaszos panaszbejelentéséről felvett jegyzőkönyvben úgy nyilatkozott, hogy 2015. március 18-án este bement a kapitányságra, ahol bántalmazták, megverték. A bántalmazásról a panaszos látéleletet csatolt. A rendőrségről mentők vitték el a panaszost. A rendőrség épületébe bezárták a panaszost és onnan hívta a panaszos a segélyhívót, azért jött a mentő.

A Testület rendelkezésére álló rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos 2015. március 18-án 20 óra 35 perckor személyesen érkezett a rendőrkapitányság épületébe. A kapitányság épületében várakozó panaszost a készenléti csoportvezető hívta be az irodájába, és megkérdezte, hogy mi a panasz. Egy idő után a panaszos elkezdett üvöltözni, ekkor a szomszédos irodából átment rendőr és készenléti csoportvezető kérésére a karjánál fogva kikísérte a panaszost az aulába, amíg a panaszos megnyugszik, de a panaszos folytatta az ordibálást, olyan hangos volt, hogy többen

lementek az aulába. A panaszos továbbra is magából kikelve üvöltözött és diktafonnal rögzítette saját hangját, amely szerint többen ütik. Ennek az eseménynek egy az aulában tartózkodó polgári személy is szemtanúja volt. Tekintettel arra, hogy a panaszos közel egy óráig minősíthetetlenül viselkedett mentőt hívtak, megállapították, hogy sérülés nincs rajta és kórházba szállították további vizsgálatokra. 21 óra 30 perckor került sor a biztonsági intézkedés foganatosítására.

Az ügyben tanúként nyilatkozott személy szerint a panaszos felháborító módon viselkedett, megkérdőjelezve, hogy egyáltalán szellemileg beszámítható állapotban volt-e. A panaszos fel-alá járkált miközben diktafonba beszélt mindenféle olyan dolgot, ami nem volt igaz, közben türelmetlen volt és egyre hergelte magát, majd amikor sorra került behívták. Már kintről hallani lehetett, hogy kiabál a szobában, lekezelően az ügyintézővel, agresszív volt. A panaszost felszólította az ügyintéző, hogy menjen ki a szobából kint várakozva, mert mentőt hívott hozzá, mellesleg tényleg úgy viselkedett, mint egy pszichiátriából szabadult beteg. Ő lökdöste a rendőröket közben kiabált a diktafonjába, hogy hagyják békén és ne bántsák, holott nem bántották, inkább ő verekedett, közben kiabált a diktafonjába, hogy hagyják békén és ne bántsák, holott nem bántották, inkább ő verekedett.

A Testület által feltárt tényállás, a rendelkezésre álló írásos nyilatkozatok és egyéb dokumentumok alapján felmerülhetett a gyanú, hogy a panaszos, a rendőrkapitányság rendjét-működését zavaró, akadályozó és ezáltal, a Testület véleménye szerint közrendet veszélyeztető cselekményt követett el.

A Testület megítélése szerint felmerült annak a gyanúja, hogy a panaszos közrendet veszélyeztető cselekményt követett el. Ez az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett.

2) A Testület vizsgálta, hogy a rendőrség megfelelő joggalappal foganatosított-e biztonsági intézkedést a panaszossal szemben.

Az Rtv. 37. § b) pontja szerint, „a rendőr az önvészélyes állapot vagy a személyeket, illetőleg az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet megszüntetése, továbbá az államhatár védelme érdekében intézkedik az önmagát vagy más veszélyeztető állapotban lévő személy orvosi vizsgálatára, és közreműködik az egészségügyi intézetbe történő szállításában.”

A Szolgálati Szabályzat 10. § (1) bekezdés a) pontja szerint „a rendőr az önvészélyes állapot vagy a személyeket, illetve az anyagi javakat közvetlenül fenyegető veszélyhelyzet észlelése esetén - az Rtv. 37. §-ában meghatározott intézkedések végrehajtása során - a helyszínen tájékozódik, azonnali elsődleges jelentést tesz, az esemény jellegétől függően a veszély elhárításában közreműködni kötelezettek riasztja.”

A panaszos panaszbejelentéséről felvett jegyzőkönyvben csupán arról számolt be, hogy hogy 2015. március 18-án este bement a kapitányságra, ahol bántalmazták, megverték. A bántalmazásról a panaszos látletet csatolt. A rendőrségről mentők vitték el a panaszost. A rendőrség épületébe bezárták a panaszost és onnan hívta a panaszos a segélyhívót, ezért jött a mentő.

A Testület rendelkezésére álló rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos 2015. március 18-án 20 óra 35 perckor személyesen érkezett a rendőrkapitányság épületébe. A kapitányság épületében

várákzó panaszost a készenléti csoportvezető hívta be az irodájába, és megkérdezte, hogy mi a panasz. Egy idő után a panaszos elkezdett üvöltözni, ekkor a szomszédos irodából átment rendőr és készenléti csoportvezető kérésére a karjánál fogva kikísérte a panaszost az aulába, amíg a panaszos megnyugszik, de a panaszos folytatta az ordibálást, olyan hangos volt, hogy többen lementek az aulába. A panaszos továbbra is magából kikelve üvöltözött és diktafonnal rögzítette saját hangját, amely szerint többen ütik. Ennek az eseménynek egy az aulában tartózkodó polgári személy is szemtanúja volt. Tekintettel arra, hogy a panaszos közel egy óráig minősíthetetlenül viselkedett mentőt hívtak, megállapították, hogy sérülés nincs rajta és kórházba szállították további vizsgálatokra. 21 óra 30 perckor került sor a biztonsági intézkedés foganatosítására.

Az ügyben tanúként nyilatkozott személy szerint a panaszos felháborító módon viselkedett, megkérdőjelezve, hogy egyáltalán szellemileg beszámítható állapotban volt-e. A panaszos fel-alá járkált miközben diktafonba beszélt mindenféle olyan dolgot, ami nem volt igaz, közben türelmetlen volt és egyre hergelte magát, majd amikor sorra került behívták. Már kintről hallani lehetett, hogy kiabál a szobában, lekezelően az ügyintézővel, agresszív volt. A panaszost felszólította az ügyintéző, hogy menjen ki a szobából kint várakozva, mert mentőt hívott hozzá, melleleg tényleg úgy viselkedett, mint egy pszichiátriából szabadult beteg. Ő lökdöste a rendőröket, közben kiabált a diktafonjába, hogy hagyják békén és ne bántás, holott nem bántották, inkább ő verekedett.

A releváns jogszabályok és a vonatkozó történeti tényállási elemek összevetése során a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rendőrök a megismert tényállás alapján - amelyet alátámasztott a tanú nyilatkozata – megfelelően alkalmazták a Szolgálati Szabályzat 10. § (1) bekezdés a) pontját, amikor kihívták a mentőket és az Rtv. 37. § b) pontja szerinti biztonsági intézkedésnek megfelelően jártak el.

A Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a rendőrség által megfelelő jogalappal alkalmazott biztonsági intézkedést folytán.

3) A panaszos bántalmazásával a Testület ezt követően foglalkozott.

A panaszos állítása szerint, 2015. március 18-án este bement a (...) kerületi kapitányságra és bántalmazták, megverték. A bántalmazásról a panaszos látleletet csatolt. A rendőrségről mentők vitték el a panaszost. A rendőrség épületébe bezárták a panaszost és onnan hívta a panaszos a 112-t és azért jöttek a mentő.

A Testület rendelkezésére álló rendőrségi iratok tanúsága szerint a panaszos 2015. március 18-án 20 óra 35 perckor személyesen érkezett a rendőrkapitányság épületébe. A kapitányság épületében várákzó panaszost a készenléti csoportvezető hívta be az irodájába, és megkérdezte, hogy mi a panasz. Egy idő után a panaszos elkezdett üvöltözni, ekkor a szomszédos irodából átment rendőr és készenléti csoportvezető kérésére a karjánál fogva kikísérte a panaszost az aulába, amíg a panaszos megnyugszik, de a panaszos folytatta az ordibálást, olyan hangos volt, hogy többen lementek az aulába. A panaszos továbbra is magából kikelve üvöltözött és diktafonnal rögzítette saját hangját, amely szerint többen ütik. Ennek az eseménynek egy az aulában tartózkodó polgári személy is szemtanúja volt. Tekintettel arra, hogy a panaszos közel egy óráig minősíthetetlenül viselkedett mentőt hívtak, megállapították, hogy sérülés nincs rajta és kórházba szállították további vizsgálatokra. 21 óra 30 perckor került sor a biztonsági intézkedés foganatosítására.

Az ügyben tanúként nyilatkozott személy szerint a panaszos felháborító módon viselkedett, megkérdőjelezve, hogy egyáltalán szellemileg beszámítható állapotban volt-e. A panaszos fel-alá járkált miközben diktafonba beszélt mindenféle olyan dolgot, ami nem volt igaz, közben türelmetlen volt és egyre hergelte magát, majd amikor sorra került behívták. Már kintről hallani lehetett, hogy kiabál a szobában, lekezelően az ügyintézővel, agresszív volt. A panaszost felszólította az ügyintéző, hogy menjen ki a szobából kint várakozva, mert mentőt hívott hozzá, mellesleg tényleg úgy viselkedett, mint egy pszichiátriából szabadult beteg. Ő lökdöste a rendőroket közben kiabált a diktafonjába, hogy hagyják békén és ne bántsák, holott nem bántották, inkább ő verekedett.

Töretlen gyakorlatának megfelelően a Testület eljárását kizárólag a panaszost esetlegesen ért alapjogsérelem feltárására folytatta le – a hatáskörére irányadó jogszabályi rendelkezések értelmében álláspontját anélkül alakította ki, hogy az intézkedést fogantató rendőrök büntetőjogi felelősségét vizsgálta volna.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése értelmében a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez fűződő jogot a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja. A (2) bekezdés pedig rögzíti, hogy a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

Az Emberi Jogok Európai Bíróságának (továbbiakban: Bíróság) töretlen gyakorlata szerint (lásd például: Selmouni kontra Franciaország, Ribitsch kontra Ausztria és Tomasi kontra Franciaország) amennyiben egy személy a hatóságok őrizetében kerül és rajta ezen idő alatt sérülések keletkeznek, megfordul a bizonyítási teher, és a hatóságokra, illetve az érintett államra hárul, hogy valószínű magyarázatot adjon a sérülés okát illetően. Ellenkező esetben a Bíróság megállapítja az Emberi Jogok Európai Egyezménye kínzást, megalázó vagy embertelen bánásmódot tilalmazó 3. cikkének sérelmét, azaz az érintett alapjogának sérelmét (ami azonban nem jelent egyetlen valamely meghatározott személy büntetőjogi felelősségének megállapításával). A bántalmazás gyanúját felvető ügyekben a Testület ugyanezt a megközelítést alkalmazza.

A Testület vizsgálata kapcsán utal arra, hogy az Rtv. szerint rendelkezésre álló bizonyítási eszközök köre meglehetősen szűk, az ügyészség rendelkezésre álló eszközök – szembesítés, rendőrök kihallgatása stb. – legtöbbit nem veheti igénybe. A tényállás felderítése során ezért a Testület a panaszos és a rendőrség nyilatkozatára, valamint a rendelkezésre álló orvosi feljegyzésre támaszkodhatott.

A rendelkezésre álló panaszbejelentésről felvett jegyzőkönyv, a rendőrségi iratok és a tanú nyilatkozata alapján a Testület által rekonstruált tényállás szerint a panaszos maga is közrehatott magatartásával az esetleges sérülések keletkezéséhez. Mindezek alapján nem állapítható meg teljes bizonyossággal egyrészt az, hogy a panaszos által csatolt orvosi dokumentumokban feltüntetett sérülések a sérelmezett intézkedés kapcsán keletkeztek, hiszen maga a panaszos nyilatkozott úgy, hogy egy szolárium alkalmazottjai folyamatosan bántalmazzák és az intézkedést követő napon is olyan tartalommal tett bejelentést, hogy ismeretlen személyek bántalmazzák. Másrészt az sem

állapítható meg, hogy ezek a sérülések a rendőrség jogtalan, aránytalan, szükségtelen vagy szakszerűtlen intézkedése folytán keletkeztek, ugyanis a rendőri iratok és a tanú nyilatkozata is arról számolt be, hogy a panaszos üvöltözött, csapkodott és ellenállt a rendőröknek.

Mindezek alapján a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos testi épséghez fűződő alapvető jogának sérelme nem megállapítható.

B)

1) A Testület először a rendőrök intézkedési kötelezettségét vizsgálta. Ennek kapcsán az alábbi megállapításokat tette.

Az Rtv. 1. § (2) bekezdés 19. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében ellátja a segélyhívó számok fogadásából eredő feladatokat.

A rendőr segítségnyújtási kötelezettségével kapcsolatban az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyónbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulóknak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A rendőr intézkedési kötelezettségét az Rtv. 13. §-a szabályozza, amely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A rendőrségi iratok alapján a panaszos 15 óra 51 perckor tett első bejelentése szerint a szoláriumnál, ahol tartózkodik két nő fenyegeti őt és ordítózni vele

A panaszos második, 16 óra 43 perckor tett bejelentése szerint az intézkedő rendőrök megalázták, nem volt megelégedve az intézkedéssel, a kezelő tájékoztatta a panaszost panaszjogáról.

A panaszos harmadik, 20 óra 45 perckor tett bejelentése szerint egy fekete hajú nő az első bejelentésben említett szolárium alkalmazottja megtámadta a panaszost, a panaszos nem tud hazamenni. A kikerülő rendőrök nem találták a panaszost.

A bejelentések vonatkozásában megállapítható, hogy az első és a harmadik bejelentés alkalmával a panaszos olyan tényre hozott a rendőrség tudomására, ami szerint testi épsége, biztonsága van veszélyben. A Testület álláspontja szerint ez mindenféleképp olyan tény, ami az Rtv. 13. § szerinti intézkedési kötelezettséget megalapozza. A panaszos második bejelentése a rendőrök magatartására

irányult. A Testület álláspontja szerint ezen bejelentés alkalmával a rendőrségnek segítségnyújtási kötelezettsége, és ennek keretében a panaszjogról történő felvilágosítási kötelezettsége keletkezett, mivel egy adott intézkedés során tanúsított rendőri magatartás kivizsgálása a fogatosító rendőrkapitányság vagy a Testület által lefolytatott panasz eljárás feladata.

A fentiek értelmében a panaszos első és harmadik bejelentése az Rtv. 13. §-ban foglalt követelmények alapján intézkedési kötelezettsége keletkeztetett a rendőrség részről. A panaszos második bejelentése a rendőrség részéről csupán segítségnyújtási kötelezettséget keletkeztetett, ami a jogorvoslati tájékoztatás megadására terjedt ki.

2) A Testület vizsgálta, hogy a rendőrség eleget tett-e intézkedési kötelezettségének.

Mint a fentiekben a Testület megállapította, a rendőrségnek intézkedési valamint segítségnyújtási kötelezettsége keletkezett a panaszos bejelentései nyomán.

A panaszos panaszbejelentéséről felvett jegyzőkönyvben úgy nyilatkozott, hogy 2015. március 19-én a panaszos bejelentést tett a rendőrségen, hogy újra bántalmazták, de ezt követően csak két óra elteltével értek ki a járőrök. A panaszos sérelmezi a rendőrök hangnemét és bánásmódját, illetve hogy a panaszost bántalmazó személyt nem igazoltatták, nem vonták intézkedés alá.

a) A rendőrségi iratok alapján a panaszos 15 óra 51 perckor tett első bejelentése szerint a szoláriumnál, ahol tartózkodik két nő fenyegeti őt és ordítanak vele

A már idézett Rtv. 13. §-a szabályozza a rendőrség intézkedési kötelezettségét, amely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Testület rendelkezésére álló iratok alapján a rendőrség a bejelentés megtételét követően elindította járőreit, azok 16 óra 20 perckor kiérkeztek a helyszínre, ahol azonban nem találták a panaszost és a panaszos visszahívása nem vezetett sikerre. A rendőrök ezt követően adatolás végett bementek abba a szoláriumba, ahonnan a panaszos a bántalmazást sérelmezte. A rendőrök megállapítása szerint a bejelentés valótlan volt, további intézkedésre okot adó körülményt nem tapasztaltak. Az intézkedést 16 óra 33 perckor befejezték. Mindezek alapján a rendőrség intézkedési kötelezettségének eleget tett, ugyanis intézkedést kezdeményezett a helyszínen, a lehetséges módon próbálta feltárni a tényállást és további intézkedéstől csak akkor tekintett el, amikor megbizonyosodtak arról, hogy arra okot adó tény, körülményt nem észleltek.

A panaszos ettől eltérően azt nyilatkozta második bejelentésekor, hogy az első bejelentéskor kiérkező rendőrök bekopogtak hozzá és sértegették, megalázták a panaszost. A panaszos panaszbejelentéséről felvett jegyzőkönyvben úgy nyilatkozott, hogy hangfelvétellel rendelkezik az intézkedésről, ezt azonban később nem csatolta a Testület részére, így a Testület a rendőrség okiratokkal alátámasztott történeti tényállását fogadja el.

b) A panaszos második 16 óra 43 perckor tett bejelentése szerint az intézkedő rendőrök megalázták, nem volt megelégedve az intézkedéssel, a kezelő tájékoztatta a panaszost panaszjogáról.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulóknak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A Testület álláspontja szerint a rendőrség kötelezettsége a segítségnyújtásra, jelen esetben a jogorvoslati tájékoztatás megadására terjedt ki, aminek a rendőrség eleget tett.

c) A panaszos harmadik, 20 óra 45 perckor tett bejelentése szerint egy fekete hajú nő az első bejelentésben említett szolárium alkalmazottja megtámadta a panaszost, a panaszos nem tud hazamenni. A kikerkező rendőrök nem találták a panaszost.

A panaszos harmadik bejelentésére szintén irányadó a már idézett Rtv. 13. §. A rendőrségi iratok szerint a rendőrök a bejelentés folytán kimentek a helyszínre, ahol azonban a panaszost nem találták. Mindezek alapján megállapítható, hogy a rendőrség kikerkezésével eleget tett intézkedés kötelezettségének, az esetleges további intézkedések elmaradása nem értékelhetőek a rendőrség terhére, mivel a helyszínen nem találtak bántalmazásra utaló körülményt és a panaszos nem volt fellelhető.

A Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga, mivel a rendőrség eleget tett intézkedési és segítségnyújtási kötelezettségének

3) A panaszos sérelmezte az eljáró rendőrök hangnemét és bánásmódját.

A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A panaszos panaszbejelentéséről felvett jegyzőkönyvben úgy nyilatkozott, hogy 2015. március 19-én a panaszos bejelentést tett a rendőrségen, hogy újra bántalmazták, de ezt követően csak két óra elteltével értek ki a járőrök. A panaszos sérelmezi a rendőrök hangnemét és bánásmódját, illetve hogy a panaszost bántalmazó személyt nem igazoltatták, nem vonták intézkedés alá.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint az bejelentés megtételét követően elindította járőrét, azok 16 óra 20 perckor kiérkeztek a helyszínre, ahol azonban nem találták a panaszost és a panaszos visszahívása nem vezetett sikerre. A rendőrök ezt követően adatolás végett bementek abba a szoláriumba, ahonnan a panaszos a bántalmazást sérelmezte. A rendőrök megállapítása szerint a bejelentés valótlan volt, további intézkedésre okot adó körülményt nem tapasztaltak. Az intézkedést 16 óra 33 perckor befejezték. Mindezek alapján a rendőrség intézkedési kötelezettségének eleget tett, ugyanis intézkedést kezdeményezett a helyszínen, a lehetséges módon próbálta feltárni a tényállást és további intézkedéstől csak akkor tekintett el, amikor megbizonyosodtak arról, hogy arra okot adó tényt, körülményt nem észleltek.

A panaszos ettől eltérően azt nyilatkozta második bejelentésekor, hogy az első bejelentéskor kiérkező rendőrök bekopogtak hozzá és sértegették, megalázták a panaszost. A panaszos panaszbejelentéséről felvett jegyzőkönyvben úgy nyilatkozott, hogy hangfelvétellel rendelkezik az intézkedésről, ezt azonban később nem csatolta a Testület részére, így a Testület a rendőrség okiratokkal alátámasztott történeti tényállását fogadta el.

Mindezek alapján a rekonstruált tényállás szerint a panaszos március 19-én nem találkozott rendőrökkel, mivel a panaszos által kezdeményezett intézkedések során a kiérkező rendőrök nem találták a panaszost. Olyan intézkedés esetén pedig, ami a panaszos részvétele nélkül zajlik, fogalmilag kizárt a panaszossal szemben alkalmazott emberi méltóságot sértő hangnem-bánásmód.

A Testület rendelkezésére hangfelvételek szerint a panaszos bejelentései során a kezelő részéről nem hangzott el olyan kifejezés, nem alkalmazott olyan hangnemet vagy bánásmódot, ami alkalmas lenne a panaszos emberi méltóságának sérelmére.

A fentiek alapján a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltósághoz való joga nem sérült.

V.

1) A 2015. március 18-i események vonatkozásában, a Testület megítélése szerint felmerült annak a gyanúja, hogy a panaszos közrendet veszélyeztető cselekményt követett el. Ez az Rtv. 13. §-a értelmében rendőri beavatkozást tett szükségessé, intézkedési kötelezettséget keletkeztetett. A Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga a rendőrség által megfelelő joggal alkalmazott biztonsági intézkedést folytán. A Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a panaszos testi épséghez fűződő alapvető jogának sérelme nem megállapítható.

2) A 2015. március 19-i események vonatkozásában a panaszos bejelentése, az Rtv. 13. §-ban foglalt követelmények alapján intézkedési kötelezettsége keletkeztetett a rendőrség részről. A panaszos második bejelentése a rendőrség részéről csupán segítségnyújtási kötelezettséget keletkeztetett, ami a jogorvoslati tájékoztatás megadására irányult. A Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogga, mivel a rendőrség eleget tett intézkedési és segítségnyújtási kötelezettségének. A rendőrség által alkalmazott hangnem-bánásmód tekintetében a Testület úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltósághoz való joga nem sérült.

Mindezekre tekintettel a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a panasznak az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez való áttételéről döntött.

Budapest, 2015. november 26.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag